

Sygn. akt I CSK 762/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku M. O.
przy uczestnictwie X. O.
o podział majątku dorobkowego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 27 maja 2013 r., sygn. akt IV Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę
1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został przez uczestnika uzasadniony ze wskazaniem na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jak stwierdził uczestnik, „dotyczące nabycia prawa do spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego po byłym członku przez osobę bliską wspólnie zamieszkałą, w sytuacji zbiegu przepisów ustawy z 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach, ustawy z 1982 r. – Prawo spółdzielcze i ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w sytuacji kiedy uprawnienie osoby bliskiej do przydziału spółdzielczego prawa lokalu nastąpiło w 1974 r. po śmierci członka spółdzielni i pod rządami ustawy o spółdzielniach i ich związkach”.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (Lex nr 1214575), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których

wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Na etapie badania przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie analizuje zasadności podstaw skargi kasacyjnej, niemniej jednak rozważa, czy pozostają one w związku z przytoczonymi przez skarżącego przesłankami przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Do rozstrzygnięcia w postępowaniu kasacyjnym zagadnień prawnych sformułowanych jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania może bowiem dojść jedynie wtedy, gdy wskazane przez skarżącego podstawy skargi kasacyjnej pozwalają na ich ocenę i sformułowanie na nie odpowiedzi. Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu kasacyjnym nie może bowiem wyjść poza granice zaskarżenia i podstawy skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.); związany jest też ustaleniami faktycznymi Sądów *meriti* przyjętymi za podstawę rozstrzygnięcia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

O problemie, który uczestnik zidentyfikował jako istotne zagadnienie prawne, Sąd Najwyższy miał już okazję się wypowiadać. W wyroku z 7 czerwca 2002 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że jeżeli stan faktyczny powodujący powstanie, zmianę lub ustanie stosunku prawnego nastąpił pod rządami dawnej ustawy, to do oceny jego skutków prawnych stosuje się ustawę dawną, także po wejściu w życie nowej ustawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2002 r., IV CKN 1157/00, LEX nr 80262). We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik nie wskazał na jakikolwiek przepis, którego wykładnia miałaby mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia, natomiast w uzasadnieniu tego wniosku odwołał się do okoliczności, w części nieobjętych nawet ustaleniami faktycznymi sądów *meriti*, a dotyczących nabycia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu przez jego matkę oraz jej śmierci i możliwości wykorzystania przez niego uprawnienia

przewidzianego w art. 145 ustawy o spółdzielniach i ich związkach. Z ustaleń faktycznych, które byłyby podstawą rozstrzygnięcia także dla Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie wynika, by przed zawarciem związku małżeńskiego uczestnik podejmował jakieś działania prowadzące do uzyskania członkostwa w spółdzielni i do złożenia oświadczenia o ustanowieniu spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu wyłącznie na jego rzecz, natomiast niewątpliwie wynika z nich, że spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu zostało ustanowione na rzecz obu stron postępowania, na podstawie umowy zawartej 9 lipca 2002 r. przez wnioskodawczynię i uczestnika ze spółdzielnią mieszkaniową. Niniejsza sprawa jest sprawą o podział majątku wspólnego między rozwiedzionymi małżonkami, nie zaś sprawą, w której miałoby dojść do rozstrzygania o roszczeniach uczestnika do spółdzielni mieszkaniowej, której członkiem była jego zmarła matka, w warunkach, gdy spółdzielnia ta nawet nie bierze udziału w postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 7 ust. 1 pkt 10 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461), orzeczono jak w postanowieniu.